

Toisen asteen koulutuksen lukuvuosimaksujen asettaminen kolmansien maiden kansalaisille

Kasvatus- ja opetuslautakunta 23.06.2026
278/12.00.01.02/2026

Valmistelija

Opetuspäällikkö Atte Hotti, 8.6.2026

Eduskunta on hyväksynyt lait kolmansista maista tulevien opiskelijoiden lukuvuosimaksuista toisen asteen koulutuksessa. Lukiokoulutuksen osalta kolmansien maiden valtioiden kansalaisilta perittävistä lukuvuosimaksuista säädetään lukiolain pykälissä 34 a ja 35 sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain pykälissä 24 ja 31.

Kolmannen maan kansalaisella tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaista.

Lainsäädäntö tulee voimaan 1.8.2026 ja se koskee 1.8.2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittavia. Lakimuutoksella ei ole vaikutusta opintonsa jo aloittaneisiin opiskelijoihin.

Lukuvuosimaksuvelvollisia eivät ole

- Pysyvällä (P) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat.
- Jatkuvalle (A) oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat (POIKKEUS: lukiokoulutuksessa opiskelua varten myönnetty jatkuvat oleskeluluvat).
- Sinisen kortin haltijat ja ne joilla on pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa sekä heidän perheenjäsenensä.
- Vaihto-opiskelijat, joilla korkeintaan vuoden pituinen oleskelulupa.
- Henkilöt, jolla on opiskelun alkaessa oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (ukrainalaiset). Tilapäinen suojelu lakkaa 4.3.2027.
- Kansainvälistä suojelua saavat (turvapaikka ja toissijainen suojelu).
- Tilauskoulutuksessa opiskelevat.
- Oppivelvolliset opiskelijat.

Jos henkilön oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon, vapautuu hän perusteen muuttumisen jälkeen myös lukuvuosimaksuista.

Oppivelvollisuuslain 2 § 1 momenttia on muutettu (voimaantulo 1.8.2026) niin, että oppivelvollisuuden soveltamisalan ulkopuolelle on rajattu kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelutarkoituksessa. Kolmannen maan kansalainen, joka oleskelee Suomessa opiskelutarkoituksessa, ei ole näin ollen oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Henkilön katsotaan oleskelevan Suomessa opiskelutarkoituksessa, mikäli hän oleskelee Suomessa opiskelua varten myönnetyllä oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee siten näitä henkilöitä.

Oppivelvolliselle nuorelle opiskelu Suomessa on ilmaista. Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan eikä siten ole lukuvuosimaksuvelvollinen. Perheenkokoajan oleskeluluvan myöntöperusteella ei ole merkitystä.

Lukiolain 34 a §:n mukaan lukuvuosimaksun suuruus on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2026 on 8953,47 €. Jos lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään sen suuruinen.

Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista. Lukiolain 34 a §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu niiltä henkilöiltä, jotka lain nojalla ovat velvollisia suorittamaan lukuvuosimaksun. Lukuvuosimaksullisuuden piirissä olevia opiskelijoita ei huomioida valtionosuusrahoituksessa. Näin ollen lukuvuosimaksun on perusteltua määräytyä koulutuksen järjestäjän oman yksikköhinnan mukaan, jotta lukuvuosimaksut vastaavat koulutuksen järjestämisestä muodostuvia kustannuksia.

Lukuvuosimaksullisen opiskelijan lukuvuosi alkaa opintojen aloituspäivästä. Lukuvuosimaksu laskutetaan vuodeksi kerrallaan opiskeluiden aloittamispäivästä eteenpäin. Seuraavan lukuvuoden maksu laskutetaan ennen seuraavan lukuvuoden alkamista. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena opintojen aloittamispäivänä voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle.

Lukuvuosimaksuvelvollinen on oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen.

Lukiolain 4 §:n mukaan koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Opiskelemaan hakeutuvalle on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen ajalta. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan lukuvuosimaksujen määrät, laatimaan hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottamaan niistä opiskelijoita.

Koulutuksen järjestäjän on laadittava toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että kunnan järjestämän lukiokoulutuksen lukuvuosimaksut lukiolain 34 a §:ssä tarkoitetuille lukuvuosimaksuvelvollisille kolmansien maiden kansalaisille määräytyvät seuraavin periaattein:

Lukuvuosimaksua ei peritä tilapäisen suojelun perusteella maassa olevilta henkilöiltä koko opintojen ajalta, kun opinnot on aloitettu tilapäisen suojelun ollessa voimassa.

Lukuvuosimaksun suuruus on koulutuksen järjestäjän oma laskennallinen yksikköhinta, mikä on opiskelun aloitusvuonna voimassa.

Vuonna 2026 yksikköhinta on 10.139,70 euroa.

Lukuvuosimaksu sisältää oikeuden opetukseen ja ohjaukseen, maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa

koulutuspaikassa sekä oppimateriaalit ja ylioppilastutkinnon viisi ensimmäiseksi suoritettavaa koetta.

Mikäli opiskelija keskeyttää opintonsa syyslukukauden aikana, palautetaan hänelle puolet lukuvuosimaksusta. Lukuvuosimaksu palautetaan kokonaan, jos opiskelija ei voi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen.

Päätös

Lisätietoja

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, puh. 044 4834 805,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
